

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania G. B.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
o prawo do renty rodzinnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 25 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie G. B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. o prawo do renty rodzinnej – oddalił apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 26 sierpnia 2013 r. oddalającego odwołanie ubezpieczonej od decyzji organu rentowego z dnia 17 maja 2012 r., odmawiającej G. B. prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu C. B.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną. Skargę oparto na drugiej podstawie kasacyjnej określonej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. i zarzucono naruszenie art. 286 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie przez Sąd dowodu w postaci opinii uzupełniającej lub dodatkowej opinii innych biegłych, bądź ustnego wyjaśnienia opinii w celu

odniesienia się przez biegłych do zarzutów do opinii biegłych wniesionych przez ubezpieczoną oraz do dokumentów przedłożonych przez nią.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „czy w przypadku złożenia przez ubezpieczonego zarzutów do opinii biegłego, Sąd który nie ma wiadomości specjalnych z zakresu medycyny, może zarzuty do opinii biegłego pominąć i wydać orzeczenie, czy też powinien zwrócić się do biegłego, aby odniósł się do zarzutów”.

Wskazano, że „okolicznością uzasadniającą przyjęcie i rozpoznanie skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie jest zajęcie przez Sąd Najwyższy stanowiska:

- czy samo złożenie przez ubezpieczonego w określonym terminie zarzutów do opinii biegłych lekarzy, w których kwestionuje on ustalenia biegłych, jest wystarczającą przesłanką by na podstawie art. 286 kpc, zwrócić się do biegłych o ustne wyjaśnienia, bądź dodatkową opinię;

- czy dla przeprowadzenia dowodu z dodatkowej opinii biegłych lekarzy, konieczne jest złożenie przez ubezpieczonego wniosku o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii, czy wystarczy złożenie przez niego zarzutów do opinii biegłych;

- czy dla oceny zasadności zarzutów ubezpieczonego do opinii biegłych lekarzy wystarczająca jest wiedza Sądu, czy też dla oceny zasadności zarzutów wymagana jest wiedza specjalna, którą dysponują biegli lekarze”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności

wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr

864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Z powyższego wynika, że skarżąca, motywując wniosek w wyżej przedstawiony sposób, nie przedstawiła w istocie zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., które miałyby świadczyć o potrzebie przyjęcia jej skargi do merytorycznego rozpoznania. Przede wszystkim brakuje – w uzasadnieniu wniosku – odpowiedniego jurydycznego wyводу, którym autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej wykazałby, że występuje istotne zagadnienie prawne sprawy dotyczące wskazanego w uzasadnieniu wniosku przepisu art. 286 k.p.c. Zamiast tego autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej ogranicza się do postawienia ogólnikowych pytań. Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej stawia ogólnikowe pytania o zasadność zastosowania w sprawie przepisu art. 286 k.p.c.; nie przedstawia przy tym rzeczowej argumentacji – uwzględniającej podstawy zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, którą przekonałby Sąd Najwyższy, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Tymczasem sporną w sprawie kwestię – ustalenia, czy ubezpieczona jest osobą niezdolną do pracy w kontekście ustalenia prawa do renty rodzinnej – Sąd w rozpoznawanej sprawie wyjaśniał w oparciu o szeroko prowadzone postępowanie dowodowe; Sąd pierwszej instancji przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii, psychiatrii, kardiologii, ortopedii, okulistyki, medycyny pracy, którzy dokonali wnikliwej analizy stanu zdrowia ubezpieczonej, wskazując w oparciu o wyniki przeprowadzonych badań i dokumentację lekarską,

że stwierdzone u niej schorzenia nie powodują niezdolności do pracy zarobkowej. Biegli wyjaśnili, że stan zdrowia wnioskodawczynie wymaga jedynie systematycznego leczenia neurologicznego i psychiatrycznego w ramach czasowej niezdolności do pracy. Sąd pierwszej instancji podzielając wnioski opinii biegłych lekarzy sądowych uznał, że ubezpieczona nie jest całkowicie, ani nawet częściowo niezdolna do pracy.

Sąd drugiej instancji – dzieląc powyższe stanowisko Sądu pierwszej instancji – podkreślił, że stan zdrowia wnioskodawczynie oceniano w sprawie siedmiu biegłych lekarzy sądowych właściwych dla rodzaju schorzeń ubezpieczonej specjalności: dwóch lekarzy psychiatrów, specjalista medycyny pracy, neurolog, ortopeda, kardiolog, okulista. Biegli ci wydali opinię po przeprowadzeniu badania podmiotowego i przedmiotowego, a wnioski opinii są jednoznaczne.

Sąd drugiej instancji uznał, że w sprawie nie został podważony dowód z przeprowadzonej opinii biegłych lekarzy sądowych; w konsekwencji należy uznać, że dokonane na podstawie tej opinii ustalenia pozwoliły Sądowi pierwszej instancji na niebudzące jakichkolwiek wątpliwości ustalenie, że wnioskodawczynie nie jest niezdolna do pracy. Zawarte w apelacji zarzuty sprowadzają się w istocie do kwestionowania opinii biegłych i są nieuzasadnioną polemiką z tą opinią i wnioskami w niej zawartymi oraz jej oceną. Sąd drugiej instancji uznał, że stan zdrowia ubezpieczonej został prawidłowo oceniony i nie było podstaw do poddawania jej kolejnym szczegółowym badaniom. Wobec wyjaśnienia spornej w sprawie kwestii – według Sądu drugiej instancji – nie istniała konieczność uzupełniania postępowania dowodowego sprawy.

Odmawiając przyjęcia skargi do rozpoznania Sąd Najwyższy miał na względzie wielokrotnie już powtarzane stanowisko, że sąd orzekający w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku dopuszczania dowodów, zwłaszcza z opinii biegłych lekarzy tak długo, aż strona uzyska opinię odpowiadającą jej oczekiwaniom (wyroki: z dnia 19 marca 1997 r., II UKN 45/97, OSNAPIUS 1998 nr 1, poz. 24, z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPIUS 1998 nr 20, poz. 612). Należy uznać, że ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd drugiej instancji były wystarczające do prawidłowego rozstrzygnięcia tej sprawy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[l.n]